

Katarzyna Zawada

Dostęp do informacji o środowisku w procedurze rosyjskiej ekspertyzy ekologicznej

Prawne Problemy Górnictwa i Ochrony Środowiska nr 2, 119-128

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Katarzyna Zawada
Uniwersytet Śląski
Katowice

Dostęp do informacji o środowisku w procedurze rosyjskiej ekspertyzy ekologicznej

Zarys problematyki dostępu do informacji o środowisku w prawie Federacji Rosyjskiej

Wyjątkowa doniosłość prawa dostępu do informacji przejawia się m.in. w jego funkcji strażnika realizacji pozostałych podstawowych praw człowieka. Współcześnie w tym kontekście coraz większej wagi nabiera zwłaszcza problematyka prawa dostępu do szczególnej kategorii informacji, jaką jest informacja o środowisku. Jej znaczenie potwierdza próba stworzenia określonych standardów na poziomie międzynarodowym, a więc opracowanie Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska z dnia 25 czerwca 1998 r. (tzw. Konwencja z Aarhus)¹, a w ramach Unii Europejskiej przyjęcie — Dyrektywy 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska². Model wyznaczony wspomnianymi regulacjami doznaje jednak pewnych odstępstw, nawet w granicach Europy. Przykładem państwa, które nie zdecydowało się na jego wprowadzenie do wewnętrznego porządku prawnego,

¹ Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r., Dz.U. 2003, nr 78, poz. 706.

² Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG. Dz.Urz. UE L 041 z 14.02.2003, s. 26—32.

jest Rosja. Warto więc przedstawić funkcjonujące w niej niektóre aspekty omawianego zagadnienia.

Na wstępie podkreślić należy, że w zasadzie Konstytucja Federacji Rosyjskiej³ w zakresie rozwiązań związanych z ochroną środowiska jest uznawana za akt nowoczesny⁴, zamieszczono w niej bowiem wiele przepisów odnoszących się do tej tematyki. Wśród nich na uwagę zasługuje przede wszystkim art. 42, który przewiduje, iż każdy ma prawo do życia w sprzyjającym mu środowisku naturalnym, do wiarygodnej informacji o jego stanie oraz do wynagrodzenia szkody wyrządzonej jego zdrowiu lub mieniu przez naruszenie prawa ekologicznego. Przyznanie prawa do informacji o środowisku szerokiemu kręgowi podmiotów wpisuje się w powszechnie uznane standardy, natomiast rozwinięcie treści tego prawa w ustawodawstwie zwykłym już od nich znacząco odbiega.

W Federacji Rosyjskiej nie ma jednego aktu prawnego, który regulowałby całokształt problematyki dotyczącej dostępu do informacji o środowisku. Odtworzenie jej reżimu prawnego wymaga sięgania zarówno do przepisów o charakterze ogólnym, odnoszących się do wszystkich kategorii informacji, jak i do ustawodawstwa szczegółowego z dziedziny prawa ochrony środowiska⁵.

Ramy wspólnej regulacji wyznaczają przede wszystkim: ustawa federalna z dnia 27 lipca 2006 r. o informacji, technologiach informacyjnych i ochronie informacji⁶, ustawa federalna z dnia 9 lutego 2009 r. o zapewnieniu dostępu do informacji o działalności organów państwowych i organów samorządu terytorialnego⁷, ustawa Federacji Rosyjskiej z 21 lipca 1993 r. o tajemnicy państwowej⁸ oraz ustawa federalna z dnia 10 stycznia 2002 r. o ochronie środowiska⁹. W żadnym z wymienionych aktów prawnych nie zawarto jednak definicji ani nie określono zakresu pojęcia omawianej informacji. Co więcej, brakuje nawet konsekwencji terminologicznej, gdyż można w nich spotkać odmienne sformułowania, takie jak np.: „informacja o stanie środowiska”, „informacja o zanieczyszczeniu środowiska”, „informacja mająca znaczenie ekologiczne” czy „in-

³ *Konstytucja Federacji Rosyjskiej przyjęta w ogólnonarodowym referendum w dniu 12 grudnia 1993 r.* Tłum. A. KUBIK. Warszawa 2000. <http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/konst/rosja.html> [dostęp: 28.09.2016].

⁴ B. RAKOCZY: *Problematyka ochrony środowiska w Konstytucji Federacji Rosyjskiej*. „Prawo i Środowisko” 2004, nr 3, s. 101.

⁵ С. БОГОЛЮБОВ: *Реализация экологических положений Конституции Российской Федерации*. «Право. Журнал Высшей школы экономики» 2013, № 4, s. 7.

⁶ Федеральный закон от 27.07.2006 № 149-ФЗ (ред. от 06.07.2016) «Об информации, информационных технологиях и о защите информации».

⁷ Федеральный закон от 09.02.2009 № 8-ФЗ (ред. от 09.03.2016) «Об обеспечении доступа к информации о деятельности государственных органов и органов местного самоуправления».

⁸ Закон РФ от 21.07.1993 № 5485-1 (ред. от 08.03.2015) «О государственной тайне».

⁹ Федеральный закон от 10.01.2002 № 7-ФЗ (ред. от 03.07.2016) «Об охране окружающей среды».

formacja ekologiczna”¹⁰. Wywołuje to liczne wątpliwości interpretacyjne i nie sprzyja skutecznemu dochodzeniu uprawnień przez odpowiednie podmioty.

Spośród wielu ustaw zawierających regulacje dotyczące informacji w odniesieniu do konkretnych zagadnień z zakresu prawa ochrony środowiska na szczególną uwagę zasługuje ustawa federalna z dnia 23 listopada 1995 r. o ekspertyzie ekologicznej¹¹. Instytucji tej na ogół przypisuje się podstawowe znaczenie wśród występujących w Rosji prawnych instrumentów ochrony środowiska. Taka ocena jest uzasadniona funkcjami, które w założeniu ma wypełniać — przede wszystkim służy ona jako gwarancja konstytucyjnego prawa obywateli Federacji Rosyjskiej do sprzyjającego środowiska¹². Pozwala bowiem na dostarczanie informacji o możliwych negatywnych oddziaływaniach na środowisko i związanych z nimi następstwach planowanej działalności¹³, a także stanowi mechanizm umożliwiający udział społeczeństwa w podejmowaniu rozstrzygnięć dotyczących środowiska oraz pozwala zapewnić przestrzeganie wymagań ekologicznych¹⁴.

Istota ekspertyzy ekologicznej

Przez ekspertyzę ekologiczną w myśl art. 1 u.e.e., należy rozumieć stwierdzenie zgodności dokumentów i (lub) dokumentacji stanowiącej podstawę planowanej w związku z realizacją obiektu ekspertyzy ekologicznej działalności gospodarczej i innej z wymaganiami ekologicznymi określonymi przez regulacje techniczne i ustawodawstwo w zakresie ochrony środowiska w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu takiej działalności na środowisko¹⁵.

¹⁰ А. Анисимов, А. Кодолова: *Правовой режим экологической информации*. «Вестник Волгоградской Академии МВД России» 2011, № 16, s. 70.

¹¹ Федеральный закон от 23.11.1995 N 174-ФЗ (ред. от 29.12.2015) «Об экологической экспертизе», dalej w tekście cyt. jako: u.e.e.

¹² С. Брусницына: *Система юридических гарантий права человека и гражданина на благоприятную окружающую среду*. «Вестник Челябинского государственного университета» 2014, № 19, s. 12.

¹³ А. Матвеев, В. Котов: *Оценка воздействия на окружающую среду и экологическая экспертиза. Учебное пособие*. Санкт-Петербург 2004, s. 14.

¹⁴ С. Анохин: *Особенности проведения экологической экспертизы в России*. «Вестник Международного юридического института» 2014, № 3, s. 29.

¹⁵ W prawie rosyjskim funkcjonują jeszcze co najmniej dwie definicje omawianego pojęcia, zawarte w następujących aktach prawnych: Федеральный закон от 10.01.2002 N 7-ФЗ (ред. от 29.12.2015) «Об охране окружающей среды» oraz Приказ Госкомэкологии РФ от 16 мая 2000 г. N 372 «Об утверждении Положения об оценке воздействия намечаемой хозяйственной и иной деятельности на окружающую среду в Российской Федерации», jednak zostaną one pominięte w dalszych rozważaniach.

Obiekty ekspertyzy ekologicznej zostały wyliczone w art. 11 i 12 ustawy. Są to zarówno projekty aktów planistyczno-programowych, jak i dokumenty niezbędne do uzyskania zezwolenia na prowadzenie niektórych rodzajów działalności gospodarczej.

Omawiana ustawa wyodrębnia dwa rodzaje regulowanej instytucji: państwową i społeczną ekspertyzę ekologiczną. Różnica między nimi polega na tym, iż pierwszy jest organizowany i przeprowadzany przez federalne organy władzy wykonawczej lub organy władzy państwowej podmiotów Federacji Rosyjskiej (art. 10 u.e.e.). Obecnie jest to co do zasady Federalna Służba Nadzoru ds. Korzystania ze Środowiska, czyli tzw. *Rosprirodnadzor*, która powołuje do tego celu specjalne komisje eksperckie. Drugi rodzaj procedury jest wszczynany z inicjatywy obywateli, organizacji społecznych bądź z inicjatywy organów samorządu terytorialnego, a przeprowadzany przez zarejestrowane w trybie przewidzianym przez rosyjskie prawo organizacje społeczne, których, zgodnie z ich statutem, podstawowym przedmiotem działalności jest ochrona środowiska, w tym organizacja i przeprowadzanie ekspertyzy ekologicznej (art. 20 u.e.e.). Co jednak istotne, społeczna ekspertyza ekologiczna może się odbywać tylko przed ekspertyzą państwową lub równocześnie z nią, do momentu jej zakończenia. Nie ma więc charakteru samodzielnego, dlatego to właśnie w stosunku do tej ostatniej szczególnej wagi nabiera kwestia dostępu do informacji. Bez wiedzy, czy państwowa ekspertyza się w ogóle toczy, czego dotyczy i jakie materiały podlegają rozpatrzeniu w jej trakcie, nie jest możliwa realizacja uprawnień odpowiednich podmiotów.

Oba rodzaje ekspertyzy ekologicznej mogą być przeprowadzane zarówno na poziomie federalnym, jak i regionalnym. Decyduje o tym skala potencjalnego oddziaływania na środowisko, a więc czy będzie ono dotyczyć terytorium jednego podmiotu czy większej liczby podmiotów Federacji Rosyjskiej, a także właściwość organów, w kompetencji których leży przyjęcie bądź zatwierdzenie stosownej dokumentacji.

Omawiana procedura kończy się wydaniem orzeczenia¹⁶, które może być pozytywne bądź negatywne. W wypadku państwowej ekspertyzy status wiążący otrzymuje ono dopiero po zatwierdzeniu przez federalny organ władzy wykonawczej bądź organ władzy państwowej podmiotu Federacji Rosyjskiej, który w ten sposób poświadcza zgodność trybu postępowania z wymaganiami przewidzianymi przez ustawodawstwo. Natomiast orzeczenie kończące społeczną ekspertyzę ekologiczną ma wyłącznie rekomendacyjny charakter, ponieważ również wymaga zatwierdzenia przez właściwy organ, a co więcej, nawet po jego zatwierdzeniu zaledwie się je uwzględnia w toku państwowej ekspertyzy. Ponadto musi ono jeszcze zostać wydane przed upływem terminu jej przeprowadzenia. Ustawa w żaden sposób nie precyzuje jednak, na czym wspomniane

¹⁶ Пор. рос. заключение.

uwzględnienie miałyby polegać. Jednakże prawa obywateli i organizacji społecznych nie ograniczają się jedynie do możliwości wszczęcia społecznej ekspertyzy ekologicznej¹⁷, o czym będzie mowa dalej.

Uzyskanie pozytywnego orzeczenia państwowej ekspertyzy ekologicznej jest obligatoryjnym warunkiem finansowania i realizacji obiektu, z kolei wydanie negatywnego skutkuje tego zakazem. Orzeczenia podlegają zaskarżeniu na drodze sądowej, co może prowadzić do powtórnego przeprowadzenia procedury.

Regulacja dostępu do informacji w toku procedury ekspertyzy ekologicznej

Akty prawne regulujące ekspertyzę ekologiczną zawierają szereg przepisów mających na celu umożliwienie społeczeństwu uzyskania danych dotyczących planowanego obiektu i jego możliwych następstw oraz wyrażenie swojego stanowiska do czasu podjęcia decyzji zezwalającej na jego realizację.

Pośród zasad ekspertyzy ekologicznej w art. 3 u.e.e. zamieszczono zasadę jawności, udziału organizacji społecznych oraz konieczności uwzględniania stanowiska społeczeństwa. Oznacza to, że kwestie te nie są drugorzędne, lecz mają podstawowe znaczenie dla ukształtowania wszystkich aspektów procedury, a pozostałe przepisy powinny stanowić ich rozwinięcie.

Konkretyzacja tej zasady znajduje wyraz chociażby w regulacjach dotyczących kompetencji władz państwowych w zakresie ekspertyzy ekologicznej. W art. 5 pkt 3 u.e.e. przewidziano, iż zadaniem Prezydenta Federacji Rosyjskiej jest realizacja środków służących zabezpieczeniu praw obywateli i organizacji społecznych. Natomiast, zgodnie z art. 6 ust. 1 u.e.e., obowiązek informowania ludności o zamierzonych i przeprowadzanych ekspertyzach oraz ich rezultatach przekazuje się organom władzy państwowej podmiotów Federacji Rosyjskiej. Do właściwości organów samorządu terytorialnego zaliczono przyjęcie i realizację w ramach swoich kompetencji decyzji dotyczących ekspertyzy ekologicznej na podstawie wyników dyskusji publicznych, badań, referendum, wniosków organizacji i ruchów społecznych oraz informacji o obiektach ekspertyzy, a także przeprowadzanie tychże dyskusji, badań i referendum na temat planowanej działalności gospodarczej, podlegającej ekspertyzie ekologicznej (art. 9 ust. 1 u.e.e.).

¹⁷ Т. ЗАБРОДИНА: *Роль государственной экологической экспертизы в экологическом образовании общества*. «Известия Южного федерального университета. Технические науки» 2002, № 6, s. 198.

Co istotne, warunkiem wszczęcia omawianej procedury jest przedstawienie przez inwestora dokumentów powstałych w trakcie wskazanego wyżej udziału społeczeństwa. Natomiast środkiem mającym zapewnić ich rozpatrzenie jest nałożony na członka komisji eksperckiej w art. 16 ust. 5 u.e.e. obowiązek uczestniczenia w opracowywaniu materiałów uzasadniających uwzględnienie w toku państwowej ekspertyzy ekologicznej orzeczenia kończącego społeczną ekspertyzę oraz uargumentowanych uwag organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych i obywateli odnoszących się do ekologicznych aspektów działalności gospodarczej podlegającej ekspertyzie.

Kolejnym przepisem mającym znaczenie dla przedmiotowej kwestii jest art. 19 u.e.e., który wskazuje uprawnienia obywateli i organizacji społecznych w zakresie ekspertyzy ekologicznej. Określa on prawo do:

1. Składania wniosków o przeprowadzenie społecznej ekspertyzy ekologicznej działalności gospodarczej, której realizacja dotyczy interesów ludności zamieszkującej określone terytorium.
2. Kierowania w formie pisemnej uargumentowanych uwag o ekologicznych aspektach planowanej działalności gospodarczej do federalnego organu władzy wykonawczej i organu władzy państwowej podmiotu Federacji Rosyjskiej.
3. Uzyskiwania od federalnego organu władzy wykonawczej i organu władzy państwowej podmiotu Federacji Rosyjskiej organizujących państwową ekspertyzę ekologiczną konkretnych obiektów informacji o rezultatach przeprowadzonej procedury.
4. Realizowania innych, niesprzecznych z prawem Federacji Rosyjskiej działań w zakresie tej procedury.

Ponadto, zgodnie z ust. 2 omawianego artykułu, podczas przygotowywania orzeczenia kończącego ekspertyzę oraz podejmowania decyzji o realizacji jej obiektu, powinny zostać rozpatrzone skierowane do komisji eksperckiej materiały odzwierciedlające opinię społeczną.

W u.e.e. uregulowano także niektóre kwestie związane z dostępem do informacji w kontekście społecznej ekspertyzy ekologicznej. Jak już było wspomniane, mają one kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania tej instytucji. W art. 22 u.e.e. wskazano uprawnienia organizacji społecznych przeprowadzających procedurę. Wśród nich wymieniono prawo żądania od inwestora przedstawienia dokumentacji w takim zakresie, jaki obowiązuje go podczas państwowej ekspertyzy, zapoznawania się z normatywno-techniczną dokumentacją ustanawiającą wymagania dotyczące państwowej ekspertyzy ekologicznej oraz uczestniczenia poprzez swoich przedstawicieli w charakterze obserwatorów w posiedzeniach komisji eksperckich państwowej ekspertyzy ekologicznej, a także w organizowanych przez nie naradach nad orzeczeniami kończącymi społeczną ekspertyzę ekologiczną. Dla urzeczywistnienia tych uprawnień omawiana ustawa nakłada na inwestora obowiązek udostępniania niezbędnych materiałów, da-

nych, obliczeń, nie tylko organom państwowym, ale także właśnie organizacjom przeprowadzającym społeczną ekspertyzę. Jednocześnie ustawodawca obciążył te organizacje również obowiązkami związanymi z udostępnianiem informacji. Wymagane jest od nich bowiem powiadomienie ludności o rozpoczęciu procedury i jej wynikach. Przewidziano także, iż orzeczenia kończące mogą być publikowane w środkach masowego przekazu oraz przekazywane innym podmiotom.

Realizacji przedstawionych praw służy wprowadzenie odpowiedzialności administracyjnej i karnej wszystkich stron postępowania za naruszenie przepisów u.e.e. Ponadto obywatelom oraz osobom prawnym przyznano prawo do naprawienia w trybie określonym przez ustawodawstwo cywilne Federacji Rosyjskiej szkody oraz krzywdy spowodowanych niewypełnieniem postanowień tejże ustawy.

Problematyka państwowej ekspertyzy ekologicznej jest oprócz u.e.e. przedmiotem regulacji także innych aktów prawnych. Przede wszystkim jest to rozporządzenie Rządu Federacji Rosyjskiej z dnia 11 czerwca 1996 r. o zatwierdzeniu uchwały o trybie przeprowadzania państwowej ekspertyzy ekologicznej¹⁸ oraz zarządzenie Ministra Zasobów Naturalnych i Ekologii Federacji Rosyjskiej o zatwierdzeniu regulaminu administracyjnego Federalnej Służby Nadzoru ds. Korzystania ze Środowiska o wykonaniu usługi państwowej w zakresie organizacji i przeprowadzania państwowej ekspertyzy ekologicznej na poziomie federalnym¹⁹. W praktyce decydujące znaczenie ma zwłaszcza drugi z nich, gdyż w sposób szczegółowy normuje tryb postępowania odpowiednich organów. Zawiera on kilka ważnych przepisów odnoszących się do omawianego zagadnienia.

Punkt 50 regulaminu przewiduje, iż kierownik właściwego oddziału *Rosprirodnadzora* (bądź jego terenowego organu) w ciągu 3 dni roboczych od dnia wydania postanowienia o organizacji i przeprowadzeniu państwowej ekspertyzy ekologicznej przygotowuje i przekazuje do opublikowania na oficjalnej stronie internetowej tego organu²⁰ zawiadomienie o rozpoczęciu pracy przez komisję ekspercką, zawierające informacje o terminie przeprowadzenia ekspertyzy oraz dacie i miejscu organizacyjnego posiedzenia komisji. Natomiast punkt 68 nakłada na ten sam podmiot obowiązek w terminie 5 dni kalendarzowych od dnia zatwierdzenia orzeczenia komisji eksperckiej przygotowania i przekazania do opublikowania zawiadomienia o rezultatach państwowej ekspertyzy ekologicz-

¹⁸ Постановление Правительства РФ от 11.06.1996 N 698 «Об утверждении Положения о порядке проведения Государственной экологической экспертизы».

¹⁹ Административный регламент Федеральной службы по надзору в сфере природопользования по предоставлению гос.услуги по организации и проведению государственной эколог.экспертизы федерального уровня,утвержденный приказом Минприроды России от 06.05.2014, № 204, dalej: regulamin.

²⁰ Zob. www.rpn.gov.ru [dostęp: 28.09.2016].

nej. Bardzo istotny jest także punkt 83 regulaminu, który wskazuje, że obywatele, ich stowarzyszenia oraz organizacje mają prawo kontrolować okazywanie usługi państwowej poprzez skierowanie do organu wyższego stopnia²¹ lub do Ministra Zasobów Naturalnych i Ekologii skargi ze wskazaniem konkretnych naruszeń, których dopuściła się osoba świadcząca tę usługę. Ponadto obywatele, ich stowarzyszenia oraz organizacje mają prawo kontrolować działalność organu w tym zakresie także innymi, niezakazanymi przez akty normatywne metodami.

Podsumowanie

Problematyka przestrzegania praw człowieka w Federacji Rosyjskiej zawsze wzbudza liczne kontrowersje. Wynika to m.in. ze specyfiki rosyjskich rozwiązań prawnych, które często istotnie różnią się od standardów powszechnie uznanych w kręgu państw zachodnich, przez co nie poświęca się im dostatecznej uwagi. Nie oznacza to jednak, że nie stwarzają one żadnych mechanizmów umożliwiających urzeczywistnienie tych praw. Bywają one jednak niedostatecznie przejrzyste, a ich stosowanie nadmiernie uzależnione od czynników pozanormatywnych.

Prawo dostępu do informacji o środowisku, choć konstytucyjnie zagwarantowane, nie doczekało się jeszcze w Rosji jednolitej regulacji. Powoduje to, że w konkretnych sytuacjach jego zakres i tryb realizacji może być odmienny. Jednym z ważniejszych przykładów szczególnego unormowania tego zagadnienia są rozwiązania przyjęte w odniesieniu do ekspertyzy ekologicznej. Ich celem jest przede wszystkim zabezpieczenie możliwości dochodzenia omawianego prawa. Wprowadzenie dodatkowych uprawnień obywateli i organizacji społecznych jest uzasadnione kluczowym charakterem tej instytucji w systemie rosyjskiego prawa ekologicznego. W tamtejszych warunkach jest ona bowiem wciąż jednym z niewielu sprawdzających się w praktyce instrumentów ochrony środowiska.

Chociaż regulacje dotyczące dostępu do informacji w trakcie ekspertyzy ekologicznej nie są rozbudowane, a ponadto w dużej mierze mają tylko deklaratoryjny charakter, to jednak przyczyniają się znacząco do wzmocnienia skuteczności ubiegania się o jej uzyskanie. Tym samym pozwalają na urzeczywistnienie także innych praw człowieka.

²¹ Zob. ros. *вышестоящее должностное лицо*, w dosłownym tłumaczeniu: osoba urzędowa wyższego stopnia.

Literatura

- RAKOCZY B.: *Problematyka ochrony środowiska w Konstytucji Federacji Rosyjskiej*. „Prawo i Środowisko” 2004, nr 3, s. 101—107.
- Анисимов А., Кодолова А.: *Правовой режим экологической информации*. «Вестник Волгоградской Академии МВД России» 2011, № 16, s. 69—75.
- Анохин С.: *Особенности проведения экологической экспертизы в России*. «Вестник Международного юридического института» 2014, № 3, s. 29—35.
- Боголюбов С.: *Реализация экологических положений Конституции Российской Федерации*. „Право. Журнал Высшей школы экономики” 2013, № 4, s. 4—16.
- Брусницына С.: *Система юридических гарантий права человека и гражданина на благоприятную окружающую среду*. «Вестник Челябинского государственного университета» 2014, № 19, s. 10—15.
- Забродина Т.: *Роль государственной экологической экспертизы в экологическом образовании общества*. «Известия Южного федерального университета. Технические науки» 2002, № 6, s. 196—198.
- Матвеев А., Котов В.: *Оценка воздействия на окружающую среду и экологическая экспертиза. Учебное пособие*. Санкт-Петербург 2004.

Katarzyna Zawada

Access to Information on the Environment in the Procedure of russian ecological Expertise

Summary

Legal regime of access to information on the environment in Russian Federation law is significantly different from the one accepted by the member states of the European Union. Its main characteristic is the lack of a single legal act regulating all aspects of this subject. The aim of the article is to present solutions that were adopted in this area in the provisions concerning ecological expertise, which is one of the most important institutions in russian environmental law.

Key words: information on the environment, ecological expertise, Russian Federation

Катаржина Завада

Доступ к экологической информации в процедуре российской экологической экспертизы

Содержание

Правовой режим доступа к экологической информации в Российской Федерации значительно отличается от модели принятой государствами — членами Европейского Союза. Его характерной чертой является отсутствие единого нормативного акта, регулиру-

ющего все аспекты данной проблематики. Цель статьи — представить решения принятие в этой области в положениях относящихся к одному из самых важных инструментов российского права охраны окружающей среды, которым является экологическая экспертиза.

Ключевые слова: экологическая информация, экологическая экспертиза, Российская Федерация